

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2009. gada 25. jūnijā *

Lieta C-14/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 68. pantam, ko *Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier* (Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2008. gada 3. janvārī un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 14. janvārī, tiesvedībā

Roda Golf & Beach Resort SL.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši J. Klučka [*J. Klučka*], U. Lehmušs [*U. Lohmus*], P. Linda [*P. Lindh*] un A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] (referents),

ģenerālvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

* Tiesvedības valoda — spāņu.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Roda Golf & Beach Resort SL* vārdā — E. Lopesa Ajuso [*E. López Ayuso*], *abogada*,
- Spānijas valdības vārdā — H. Lopess-Medels Baskoness [*J. López-Medel Bascones*], pārstāvis,
- Čehijas valdības vārdā — M. Smoleks [*M. Smolek*], pārstāvis,
- Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*] un J. Kempere [*J. Kemper*], pārstāvji,
- Grieķijas valdības vārdā — S. Hala [*S. Chala*], pārstāve,
- Itālijas valdības vārdā — R. Adams [*R. Adam*], pārstāvis, kuram palīdz V. Ferante [*W. Ferrante*], *avvocato dello Stato*,
- Latvijas valdības vārdā — E. Balode-Buraka un E. Eihmane, pārstāves,

- Ungārijas valdības vārdā — G. Ivāns [*G. Iván*], pārstāvis,

- Polijas valdības vārdā — M. Dovgelevičs [*M. Dowgielewicz*], pārstāvis,

- Slovākijas valdības vārdā — J. Čorba [*J. Čorba*], pārstāvis,

- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — V. Džoriss [*V. Joris*] un F. Himeno Fernandess [*F. Jimeno Fernández*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2009. gada 5. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

¹ Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2000. gada 29. maija Regulas (EK) Nr. 1348/2000 par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu Eiropas Savienības dalībvalstīs (OV L 160, 37. lpp.) 16. pantu.

- 2 Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar prasību, ko *Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier* (Sanhavjeras Pirmās instances un izmeklēšanas tiesa Nr. 5) cēlusi *Roda Golf & Beach Resort SL* (turpmāk tekstā — “*Roda Golf*”) par šīs tiesas sekretāra atteikumu ārpus tiesvedības adresātiem ar juridisko adresi Apvienotajā Karalistē un Īrijā izsniegt notariālu aktu par paziņojumu un pieprasījumu, ar kuru paziņots, ka *Roda Golf* vienpusēji izbeidz ar katru no minētajiem adresātiem noslēgtos kopskaitā sešpadsmit nekustamā īpašuma pirkuma līgumus.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesības un starptautiskās tiesības

- 3 Ar 1997. gada 26. maija aktu Eiropas Savienības Padome, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību K3. pantu (Līguma par Eiropas Savienību K–K9. pants aizstāts ar LES 29.–42. pantu), sagatavoja Konvenciju par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu Eiropas Savienības dalībvalstīs (OV C 261, 1. lpp.).
- 4 Minētā konvencija nav stājusies spēkā. Ņemot vērā, ka tās teksts lielā mērā tika pārņemts Regulā Nr. 1348/2000, minētās regulas preambulā atgādināts minētās konvencijas skaidrojošais ziņojums (OV 1997, C 261, 26. lpp.).
- 5 Regulā Nr. 1348/2000 noteikta kārtība tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanai starp dalībvalstīm.

6 Šīs regulas preambulas otrajā apsvērumā noteikts:

“Pareiza iekšējā tirgus darbība ir saistīta ar vajadzību uzlabot un paātrināt tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu nosūtīšanu izsniegšanai dalībvalstīs [Iekšējā tirgus pareizai darbībai vajadzīgs uzlabot un paātrināt tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu nosūtīšanu starp dalībvalstīm to izsniegšanai].”

7 Tās preambulas sestajā apsvērumā noteikts:

“Tiesvedības efektivitāte un ātrums civillietās nozīmē, ka tiesas un ārpustiesas dokumentu nosūtīšanai dalībvalstu iecelto vietējo iestāžu starpā ir jābūt tiešai un izmantojot ātrus līdzekļus. [Tiesvedības efektivitātei un ātrumam civillietās vajadzīgs, lai tiesas un ārpustiesas dokumentu nosūtīšana dalībvalstu iecelto vietējo iestāžu starpā tiktu veikta tieši un izmantojot ātrus līdzekļus] [..]”

8 Regulas Nr. 1348/2000 2. panta 1. punktā noteikts, ka “katra dalībvalsts izraugās valsts amatpersonas, iestādes vai citas personas, šē turpmāk “sūtītājas iestādes”, kuru kompetencē ir tiesas vai ārpustiesas dokumentu nosūtīšana, lai izsniegtu citā dalībvalstī”. Saskaņā ar minētās regulas 23. panta 1. punktu dalībvalstis šo informāciju paziņo Eiropas Kopienų Komisijai, kura to publicē *Oficiālajā Vēstnesī*.

9 No Spānijas Karalistes saskaņā ar minēto 23. pantu (OV 2001, C 151, 4. lpp., un C 202, 10. lpp.) sniegtajiem paziņojumiem izriet, ka Spānijā sūtītājas iestādes ir dažādu *Juzgados* (tiesu viena tiesneša sastāvā) un *Tribunales* (koleģiālu tiesu) *Secretarios Judiciales* (tiesas sekretāri).

- 10 Regulas Nr. 1348/2000 III nodaļā ar virsrakstu “Ārpustiesas dokumenti” esošajā 16. pantā noteikts:

“Ārpustiesas dokumentus var nosūtīt izsniegšanai citā dalībvalstī saskaņā ar šīs regulas noteikumiem.”

- 11 Šīs regulas 17. panta b) punktā paredzēts izveidot glosāriju par dokumentiem, kurus var izsniegt saskaņā ar minēto regulu.

- 12 Šis glosārijs ir Komisijas 2001. gada 25. septembra Lēmuma 2001/781/EK, ar ko apstiprina saņēmēju iestāžu rokasgrāmatu un to dokumentu glosāriju, kurus var izsniegt saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000 (OV L 298, 1. lpp., un — labojumi — OV 2002, L 31, 88. lpp., un OV 2003, L 60, 3. lpp.), redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Komisijas 2007. gada 16. jūlija Lēmumu 2007/500/EK (OV L 185, 24. lpp.), II pielikumā. Tajā ir ietverta informācija, ko saskaņā ar Regulas Nr. 1348/2000 17. panta b) punktu sniedz dalībvalstis. Attiecībā uz Spāniju cita starpā ir noteikts, ka “izsniedzamie ārpustiesas dokumenti ir netiesas dokumenti, ko izdevušas publiskas iestādes, kurām saskaņā ar Spānijas tiesību aktiem piekrīt veikt izsniegšanu”. [Neoficiāls tulkojums]

- 13 Regula Nr. 1348/2000 ir aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulu (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000 (OV L 324, 79. lpp.) un kura pilnā apjomā piemērojama kopš 2008. gada 13. novembra.

- 14 Hāgas 1965. gada 15. novembra Konvencijā par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu ārvalstīs noteikts iestāžu sadarbības mehānisms, kurš ļauj veikt dokumentu izsniegšanu ar centrālas iestādes starpniecību. Šis konvencijas 17. pants attiecas uz ārpustiesas dokumentu izsniegšanu.
- 15 Saskaņā ar Regulas Nr. 1348/2000 20. panta 1. punktu tai ir noteicošais spēks attiecībā pret Hāgas 1965. gada 15. novembra konvencijas noteikumiem.

Valsts tiesības

- 16 2000. gada 7. janvāra Likuma Nr. 1/2000 par Civilprocesu (*Ley 1/2000, de Enjuiciamiento Civil*) (2000. gada 8. janvāra *BOE* Nr. 7, 575. lpp.; turpmāk tekstā — “*LEC*”) 223. un 224. pantā ir paredzēti šādi noteikumi par lēmumiem, ko civillietās pieņem tiesas sekretārs:

“223. pants. Organizatoriskie lēmumi

1. Tiesas sekretāriem piekrīt pieņemt organizatoriskus lēmumus, ar kuriem tiek nodrošināta lietu virzība atbilstoši likumā noteiktajam.

2. Organizatoriskajos lēmumos [vienīgi] izklāsta nolemto, norādot tos pieņēmušā sekretāra vārdu, datumu un parakstu.

224. pants. Organizatorisko lēmumu pārskatīšana

1. Nav spēkā organizatoriskie lēmumi, ar kuriem izņemti jautājumi, kas saskaņā ar likumu jāizlemj ar procesuālo lēmumu, rīkojumu vai spriedumu.

2. Iepriekšējā punktā neminētajos gadījumos organizatoriskie lēmumi var tikt atcelti arī pēc tā lietas dalībnieka lūguma, kura intereses tajos ir aizskartas, ja tie ir pretrunā kādai tiesību normai vai ar tiem izņemti jautājumi, kuri saskaņā ar šo likumu jāizlemj [tiesneša pieņemtā] procesuālā lēmumā.

3. Iepriekšējā punktā minēto apstrīdēšanu izskata un izlemj saskaņā ar noteikumiem par *recours en rétractation* [atvasināts no spāņu *recurso de reposición*, proti, civilprocesā Spānijas LEC 451.–454. pantā paredzēts tiesību aizsardzības līdzeklis procesuālo lēmumu vai rīkojumu, bet ne spriedumu, grozīšanai vai atcelšanai, kuru iesniedz attiecīgo procesuālo lēmumu vai rīkojumu pieņemušajai instancei un kura iesniegšana neaptur tā izpildi].”

17 Attiecībā uz LEC 224. pantā minēto *recours en [rétractation]* tā 454. pantā noteikts:

“Rīkojuma, ar kuru tiek izņemts par *recours en rétractation*, nepārsūdzamība

Izņemot gadījumus, kad ir pieļaujama sūdzība [*recurso de queja* — civilprocesā Spānijas LEC 494.–495. pantā paredzēta sūdzība par atteikumu pieņemt pārsūdzību apelācijas, kasācijas vai citā kārtībā, kuru iesniedz augstākas instances tiesai, kuras piekritībā būtu izskatīt nepieņemto pārsūdzību], rīkojums, ar kuru tiek izņemts par *recours en rétractation*, nav pārsūdzams, tomēr neliedzot pēc vajadzības atkārtoti pievērst uzmanību jautājumam, par kuru ir *recours en rétractation*, gadījumā, ja tiek pārsūdzēts galīgais nolēmums.”

- 18 Saskaņā ar *LEC 455.* pantu par *Juzgados de Primera Instancia* [pirmās instances tiesu] rīkojumiem var celt apelācijas sūdzību, ja vien tie ir “galīgi” vai ja “[tas] īpaši noteikts likumā”.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- 19 2007. gada 2. novembrī sabiedrība *Roda Golf*, kas dibināta [un pastāv] saskaņā ar Spānijas tiesībām, iesniedzējtiesas sekretāram lūdza saskaņā ar Regulu Nr. 1348/2000 nosūtīt kompetentajām Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē un Īrijā esošajām saņēmējām iestādēm sešpadsmit vēstules, kas adresētas adresātiem ar juridisko adresi kādā no šīm abām dalībvalstīm. Šo vēstuļu mērķis bija vienpusēji izbeigt nekustamo īpašumu pirkuma līgumus, ko šī sabiedrība bija noslēgusi ar minētajiem adresātiem. To saturs neliecina par saistību ar kādu notiekošu tiesvedību.
- 20 No Tiesai iesniegtajiem iesniedzējtiesas lietas materiāliem izriet un prasītāja pamata lietā apsvērumos apgalvo, ka tā pie kāda Sanhavjeras notāra ir sastādījusi aktu par paziņojumu un pieprasījumu, kas ieregistrēts notariālo aktu grāmatā ar Nr. 111, kurā lūdza šim pēdējam minēto aktu paziņot ar tiesas sekretāra, kas atbilstoši Spānijas Karalistes saskaņā ar Regulas Nr. 1348/2000 23. pantu veiktajam paziņojumam ir kompetentā iestāde, starpniecību.
- 21 Iesniedzējtiesas sekretārs atteicās nosūtīt pamata lietā esošo aktu, pamatojoties uz to, ka tā izsniegšana nebūtu veikta notiekošā tiesvedībā un tādējādi neietilpstot Regulas Nr. 1348/2000 piemērošanas jomā.
- 22 *Roda Golf* šo lēmumu pārsūdzēja iesniedzējtiesā. Citu argumentu starpā tā apgalvoja, ka saskaņā ar Regulu Nr. 1348/2000 ārpustiesas dokumentus varot izsniegt ārpus tiesvedības.

23 Šādos apstākļos *Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

- “1) Vai [..] Regulas Nr. 1348/2000 piemērošanas jomā ietilpst tikai un vienīgi privātpersonu starpā notiekoša ārpustiesas dokumentu nosūtīšana izsniegšanai, izmantojot Eiropas Savienības [dalībvalstu] tiesu materiālos un personāla resursus un pamatojoties uz Eiropas Kopienu tiesību aktiem, neuzsākot tiesvedību?
- 2) Vai [turpretim] Regulu Nr. 1348/2000 piemēro tikai un vienīgi tiesu iestāžu sadarbībā starp dalībvalstīm un kādā notiekošā tiesvedībā [EKL 61. panta c) punkts, 67. panta 1. punkts un 65. pants un Regulas Nr. 1348/2000 preambulas sestais apsvērumš]?”

Par Tiesas kompetenci

24 Komisija izvirza divas iebildes par uzdoto jautājumu neietilpšanu Tiesas kompetencē. Pirmkārt, tā apgalvo, ka iesniedzējtiesas pamata lietā pieņemamais nolēmums būšot galīgs [rikojums], kuru būšot iespējams pārsūdzēt saskaņā ar *LEC* 455. pantu. Tādēļ lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu esot nepieņemams tāpēc, ka saskaņā ar EKL 68. pantu prejudiciālus jautājumus saistībā ar EK līguma trešās daļas IV sadaļu Tiesai drīkst uzdot tikai dalībvalsts tiesas, kuru nolēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību sistēmu nevar pārsūdzēt.

25 Šajā sakarā jāatgādina, ka saskaņā ar EKL 68. pantu, ja jautājums par tādu Eiropas Kopienas iestāžu aktu interpretāciju, kas pieņemti, pamatojoties uz minēto IV sadaļu, ir radies kādas dalībvalsts tiesā, kuras nolēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību

sistēmu nevar pārsūdzēt, tad šī tiesa, ja tā uzskata, ka attiecīgais jautājums ir jāizlemj, lai tā varētu izspriest lietu, lūdz Tiesu sniegt par to savu nolēmumu.

26 Šajā tiesvedībā uzdotie jautājumi attiecas uz Regulas Nr. 1348/2000 interpretāciju. Tā kā minēto regulu Padome pieņēmusi, pamatojoties uz EK līguma trešās daļas IV sadaļā ietilpstošo EKL 61. panta c) punktu un EKL 67. panta 1. punktu, šajā lietā ir piemērojams EKL 68. pants.

27 Ņemot vērā šos apstākļus, Tiesai lūgt sniegt nolēmumu minētās regulas interpretācijas jautājumā drīkst tikai dalībvalsts tiesa, kuras nolēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesībām nevar pārsūdzēt.

28 Šajā ziņā ģenerāladvokāts savu secinājumu 41. punktā norādījis uz Spānijas tiesu prakses dažādību jautājumā par iespēju pārsūdzēt tādu nolēmumu kā tas, kurš iesniedzējtiesai jāpieņem tiesvedībā pamata lietā. Lai arī Komisija šajā sakarā norāda uz vairākiem valsts tiesu rīkojumiem, kuros šāda iespēja ir tikusi atzīta, tomēr patiesība ir arī tas, ka šajā jautājumā pastāv ne vien pretrunīga tiesu prakse, bet arī domstarpības juridiskajā literatūrā, kuras daļa autoru noliedz jebkādu pārsūdzības iespēju saistībā ar šādu procedūru.

29 Šo domstarpību izšķirt nav Tiesas ziņā. Šajā gadījumā iesniedzējtiesa lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir norādījusi, ka nolēmums, kas tai jāpieņem pamata lietā, būs pieņemts pēdējā instancē.

30 Tādēļ Komisijas celtā pirmā iebilde par kompetences neesamību ir jānoraida.

- 31 Otrkārt, Komisija uzskata, ka iesniedzējtiesa izskata nevis strīdu, bet gan “netiesas lietu”. Tādējādi Tiesas kompetencē neesot sniegt nolēmumu par uzdotajiem jautājumiem, jo tie uzdoti situācijā, kurā valsts tiesa darbojas pārvaldes iestādes statusā un nepilda tiesu funkcijas.
- 32 No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka prejudiciālie jautājumi tikuši uzdoti saistībā ar *recours en [rétractation]*, kas iesniegta par tiesas sekretāra atteikšanos nodrošināt pamata prāvā aplūkojamā akta izsniegšanu. Vienīgā ar šo *recours [en rétractation]* saistītās procedūras dalībiece ir prasītāja pamata lietā.
- 33 Šajā sakarā jāatgādina, ka saskaņā ar EKL 234. pantu, kas saskaņā ar EKL 68. pantu ir piemērojams attiecībā uz EK līguma trešās daļas IV sadaļu, iespēja vērsties Tiesā nav pakārtota nosacījumam, lai tiesvedībā, saistībā ar kuru iesniedzējtiesa uzdod prejudiciālu jautājumu, tiktu ievērots pušu sacīkstes princips (skat. 1994. gada 17. maija spriedumu lietā *C-18/93 Corsica Ferries, Recueil*, I-1783. lpp., 12. punkts).
- 34 Tomēr no minētā EKL 234. panta izriet, ka valsts tiesas drīkst vērsties Tiesā vienīgi tad, ja tās izskata strīdu un tām ir lūgts taisīt spriedumu procedūrā, kuras noslēgumā paredzēts pieņemt tiesas nolēmumu (skat. 1980. gada 18. jūnija rīkojumu lietā *138/80 Borker, Recueil*, 1975. lpp., 4. punkts; 1986. gada 5. marta rīkojumu lietā *318/85 Greis Unterweger, Recueil*, 955. lpp., 4. punkts; 1995. gada 19. oktobra spriedumu lietā *C-111/94 Job Centre, Recueil*, I-3361. lpp., 9. punkts, un 2001. gada 14. jūnija spriedumu lietā *C-178/99 Salzmann, Recueil*, I-4421. lpp., 14. punkts).
- 35 Tādējādi nevar uzskatīt, ka iesniedzējtiesa pildītu tiesas funkciju, kad tā rīkojas kā pārvaldes iestāde un tai vienlaikus nav lūgts izšķirt strīdu. Tā ir gadījumā, piemēram, kad tā lemj par sabiedrības ierakstīšanu reģistrā atbilstoši procedūrai, kas nav vērsta uz iesniedzēja tiesības aizskaroša akta atcelšanu (šajā sakarā skat. iepriekš minētos

spriedumus lietā *Job Centre*, 11. punkts, un lietā *Salzmann*, 15. punkts, kā arī 2002. gada 15. janvāra spriedumu lietā *C-182/00 Lutz u.c., Recueil*, I-547. lpp., 14. punkts; šajā sakarā skat. arī 2008. gada 16. decembra spriedumu lietā *C-210/06 Cartesio*, Krājums, I-9641. lpp., 57. punkts).

36 Savukārt apelācijas sūdzība par kādas par reģistra kārtošānu atbildīgas zemākas instances tiesas nolēmumu, ar kuru noraidīts ierakstīšanas lūgums, ir vērsta uz attiecīgā par iesniedzēja tiesības aizskarošu uzskatītā lēmuma atcelšanu, un tādēļ tiesā, kura to izskata, ir uzsākta tiesvedība un tā pilda tiesas funkciju (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Cartesio*, 58. punkts). Tādējādi šādā gadījumā apelācijas instances tiesa principā ir jāuzskata par tiesu, kura ir tiesīga uzdot prejudiciālu jautājumu Tiesai saskaņā ar EKL 234. pantu (šādus gadījumus tostarp skat. 2003. gada 15. maija spriedumā lietā *C-300/01 Salzmann, Recueil*, I-4899. lpp.; 2005. gada 13. decembra spriedumā lietā *C-411/03 SEVIC Systems*, Krājums, I-10805. lpp.; 2007. gada 11. oktobra spriedumā lietā *C-117/06 Möllendorf un Möllendorf-Niehuus*, Krājums, I-8361. lpp., kā arī iepriekš minētajā spriedumā lietā *Cartesio*).

37 Šī judikatūra ir attiecināma uz šo lietu. Pat ja var uzskatīt, ka lūgumu saskaņā ar Regulu Nr. 1348/2000 izsniegt tiesas vai ārpus tiesas dokumentus saņēmušais tiesas sekretārs rīkojas kā pārvaldes iestāde un tam vienlaikus netiek lūgts izšķirt strīdu, tā tas nav gadījumā ar tiesu, kurai jāizlemj par sūdzību, kas iesniegta par šī tiesas sekretāra atteikšanos veikt lūgto izsniegšanu.

38 Šādas pārsūdzības mērķis ir atcelt minēto atteikumu, kuru uzskata par iesniedzēja tiesības, konkrēti, tiesības lūgt izsniegt noteiktus aktus Regulā Nr. 1348/2000 paredzētajā kārtībā aizskarošu.

39 Līdz ar to iesniedzējtiesa izskata strīdu un tādēļ pilda tiesas funkcijas.

40 Šis secinājums paliek nemainīgs, lai arī tiesas sekretārs ietilpst iesniedzējtiesas organizatoriskajā sastāvā. Šis apstāklis neietekmē iesniedzējtiesas pamata procedūrā pildīto funkciju, ievērojot, ka šis procedūras mērķis ir atcelt par iesniedzēja tiesības aizskarošu uzskatītu aktu.

41 No iepriekš izklāstītā izriet, ka jānoraida arī Komisijas celtā otrā iebilde par kompetences neesamību.

42 Tādējādi atbildēt uz uzdotajiem jautājumiem ir Tiesas kompetencē.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

43 Ar šiem diviem jautājumiem, kas izvērtējami kopīgi, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai ārpus tiesas dokumentu izsniegšana ārpus tiesvedības, ja to veic privātpersonu starpā, ietilpst minētās regulas piemērošanas jomā.

Iepriekšējs apsvērums

44 Vispirms jānosaka, vai jēdziens “ārpus tiesas dokuments” Regulas Nr. 1348/2000 16. panta izpratnē ir Kopienas tiesību jēdziens vai turpretim — valsts tiesību jēdziens.

45 Spānijas, Čehijas, Vācijas, Grieķijas, Latvijas, Ungārijas un Polijas valdības uzskata, ka ārpustiesas dokumenta jēdziena saturu jānosaka atbilstoši katras dalībvalsts tiesībām. Tās apgalvo, ka saskaņā ar Regulu Nr. 1348/2000 jautājums par to, vai [vispār] — un apstiprinošas atbildes gadījumā — kurus ārpustiesas dokumentus var izsniegt, ir atstāts dalībvalstu ziņā. Šajā sakarā tās atsaucas uz šīs regulas 17. panta b) punktu, kurā kā tās īstenošanas pasākums minēta izsniedzamo dokumentu glosārija izveidošana, un uzsver, ka attiecīgajā glosārijā uzskaitīti šie akti, kuru saturs ir atšķirīgs katrā dalībvalstī.

46 Jāatgādina, ka Regulas Nr. 1348/2000 mērķis ir uzlabot un paātrināt tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu nosūtīšanu starp dalībvalstīm to izsniegšanai. Tomēr ārpustiesas dokumenta jēdziens minētajā regulā precīzi un vienveidīgi definēts netiek.

47 Atbilstoši šīs regulas 17. panta b) punktā noteiktajam ar to Komisijai tiek uzticēts, apspriežoties ar dalībvalstīm, izveidot glosāriju, kurā norādīti dokumenti, kurus var izsniegt. Minētā glosārija ievaddaļā norādīts, ka dalībvalstu šādi sniegtā informācija ir vienīgi indikatīva. Tomēr tā saturs liecina, ka saskaņā ar minēto regulu izsniedzamo dokumentu loku tās Komisijas uzraudzībā ir noteikušas visnotaļ atšķirīgi. Tomēr, neraugoties uz minētā glosārija esamību, “ārpustiesas dokumenta” jēdziens Regulas Nr. 1348/2000 16. panta izpratnē jāuzskata par Kopienu tiesību jēdzienu.

48 Gan Amsterdamas līguma mērķis izveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, tādējādi piešķirot Kopienai jaunu dimensiju, gan tiesību aktu attiecībā uz sadarbību tieslietu jomā pārrobežu civilprocesā pieņemšanu pieļaujošas sistēmas pārcelšana no LES uz EKL apstiprina dalībvalstu gribu iesakņot šādus pasākumus Kopienu tiesiskajā kārtībā un tādējādi iedibināt principu, ka tie ir interpretējami autonomi (2005. gada 8. novembra spriedums lietā C-443/03 *Leffler*, Krājums, I-9611. lpp., 45. punkts).

49 Turklāt tas apstāklis, ka tika izvēlēta nevis Komisijas sākotnēji piedāvātā direktīvas, bet gan regulas forma (skat. OV 1999, C 247 E, 11. lpp.), norāda uz to, kādu nozīmi Kopienų likumdevējs piešķir Regulas Nr. 1348/2000 tiesību normas tiešai un vienveidīgai piemērošanai (iepriekš minētais spriedums lietā *Leffler*, 46. punkts).

50 No iepriekš izklāstītā izriet, ka “ārpustiesas dokumenta” jēdziens Regulas Nr. 1348/2000 16. panta izpratnē ir Kopienų tiesību jēdziens.

Par Regulas Nr. 1348/2000 piemērošanas jomu

51 Jautājumā par to, vai ārpustiesas dokumentu izsniegšana ārpus tiesvedības ietilpst Regulas Nr. 1348/2000 piemērošanas jomā, Spānijas un Slovākijas valdības apgalvo, ka, lai dokumentu varētu uzskatīt par ārpustiesas dokumentu, tam būtu jābūt konkrētai saiknei vai nu ar notiekošu tiesvedību, vai ar šādas tiesvedības uzsākšanu.

52 *Roda Golf* un Vācijas, Grieķijas, Itālijas, Latvijas, Ungārijas un Polijas valdības, kā arī Komisija uzskata citādi.

53 Šajā sakarā jānorāda, ka EKL 61. panta c) punkts ir Regulas Nr. 1348/2000 juridiskais pamats. Šajā tiesību normā atļauts veikt EKL 65. pantā minētos pasākumus, lai pakāpeniski izveidotu telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums. Ar šiem pasākumiem, kas attiecas uz tiesu iestāžu sadarbību pārrobežu civilprocesā, saskaņā ar iepriekš minēto EKL 65. pantu tostarp paredzēts uzlabot un vienkāršot kārtību tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšanai ārvalstīs, ciktāl tas vajadzīgs iekšējā tirgus pienācīgas darbības nodrošināšanai.

- 54 Tāpat arī Regulas Nr. 1348/2000 preambulas otrajā apsvērumā noteikts, ka iekšējā tirgus pareizai darbībai vajadzīgs uzlabot un paātrināt tiesas un ārpustiesas civillietu un komercietu dokumentu nosūtīšanu starp dalībvalstīm to izsniegšanai.
- 55 Tādējādi ar EKL 65. pantu un Regulu Nr. 1348/2000 paredzēts izveidot sistēmu dokumentu izsniegšanai Kopienā, kuras mērķis ir [nodrošināt] iekšējā tirgus pareizu darbību.
- 56 Ņemot vērā šo mērķi, šajā pantā un regulā paredzētajai tiesu iestāžu sadarbībai būtu jābūt ne tikai tiesvedībās vien. Šī sadarbība var rasties gan notiekošā tiesvedībā, gan ārpus šādas procedūras, ja vien attiecīgā sadarbība notiek starpvalstu mērogā un ir vajadzīga iekšējā tirgus pareizai darbībai.
- 57 Pretēji tam, kā apgalvo Spānijas, Polijas un Slovākijas valdības, ar to vien, ka Regulas Nr. 1348/2000 preambulas sestajā apsvērumā norāde uz efektivitāti un ātrumu izdarīta vienīgi saistībā ar tiesvedību, nepietiek, lai no šīs regulas piemērošanas jomas izslēgtu visus dokumentus, kas nav sagatavoti saistībā ar notiekošu tiesvedību. Šajā apsvērumā vienīgi norādīts uz vienu no minētās regulas pamatmērķa loģiskajiem iznākumiem. Tādēļ minētajā preambulas apsvērumā izdarītā norāde uz ārpustiesas dokumentiem saistībā ar tiesvedību jāsaprot tādējādi, ka šāda dokumenta izsniegšanu var lūgt saistībā ar notiekošu tiesvedību.
- 58 Turklāt, kā izriet no šā sprieduma 20. punkta, iesniedzējtiesas sekretāram izsniegšanai nosūtīto pamata lietas dokumentu sastādījis notārs, un kā tāds tas ir ārpustiesas dokuments Regulas Nr. 1348/2000 16. panta izpratnē.

- 59 Attiecībā uz Spānijas un Polijas valdību paustajām bažām par to, ka ārpustiesas dokumenta jēdziena plaša izpratne radītu pārlieku slogu valstu tiesu resursiem, jānorāda, ka no Regulas Nr. 1348/2000 saistībā ar izsniegšanu izrietošie pienākumi nebūt katrā ziņā neattiecas uz valstu tiesām. Dalībvalstu ziņā ir izraudzīties sūtītājas iestādes un saņēmējas iestādes, kas saskaņā ar minētās regulas 2. panta 1. un 2. punktu var būt “valsts amatpersonas, iestādes vai citas personas”. Tādējādi tās pēc saviem ieskatiem var izraudzīties par sūtītājām iestādēm vai saņēmējām iestādēm tiesas vai ārpustiesas dokumentu izsniegšanai arī citas iestādes, kas nebūtu valstu tiesas.
- 60 Turklāt izsniegšana ar sūtītāju iestāžu un saņēmēju iestāžu starpniecību nav vienīgā Regulā Nr. 1348/2000 paredzētā izsniegšanas kārtība. Tādējādi, piemēram, tās 14. pantā dalībvalstīm ļauts paredzēt tiesības veikt izsniegšanu citā dalībvalstī dzīvojošām personām tieši pa pastu. Vairākums dalībvalstu šādu izsniegšanu pieņem. Turklāt minētās regulas 15. pantā noteikts, ka tā neliedz [dokumentus] izsniegt tieši ar saņēmējas dalībvalsts tiesu [amatpersonu], [ieredņu] vai citu kompetento personu starpniecību. Saskaņā ar minētās regulas 16. pantu šie abi noteikumi ir piemērojami ārpustiesas dokumentu izsniegšanai.
- 61 Tādēļ uz uzdotajiem jautājumiem jāatbild, ka tāda notariālā akta kā pamata prāvā izsniegšana ārpus tiesvedības ietilpst Regulas Nr. 1348/2000 piemērošanas jomā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 62 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas

radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospiež:

tāda notariālā akta kā pamata prāvā izsniegšana ārpus tiesvedības ietīlpst Padomes 2000. gada 29. maija Regulas (EK) Nr. 1348/2000 par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu Eiropas Savienības dalībvalstīs piemērošanas jomā.

[Paraksti]